

החבלן ניגש אל הדלת הממולכרת. הקצין ידע מה עומד לקרות. הוא לא צעק...

המדינה התגוררה השבוע בין הטראגי והמגוחך, בין המבעית והמצחיק.

לא היה כמעט אחד כיניהם שלא היה מוכן למכור את סבתו תמורת הפרס המיוחל.

לא היה זה הצד המלבב ביותר של הרמוקרטיה הישראלית. איש לא העמיד פנים שהוא נאבק על ריעה הכלשהי.

המבחיל והמבהיל. המחזות המבחילים היו עלולים להסיח את הדעת מן המחזות המבהילים.

תוך חשיפת מזימתו של אירגון הטרור היהודי, הנהנה מתמיכתו הגלויה של חלק ניכר של הציבור.

הנורא ביותר היה זה שתואר עליידי חוקרי ההתנקשות בחייו של ראש עיריית אלבידה.

על פי תיאור זה, ידע קצין צה"ל על הכוונה למלכוד את מכוניתו של ראש העירייה.

למרות זאת יצא הקצין בכורך עם חבלן המישטרה, ישראלי דרוזי, אל מקום הפשע.

שיא השיפלות. הקצין — אדם רתי, החובש כיפה לראשו! — ראה את איש המישטרה, אדם שהוא היה אחראי לו, ניגש אל פתח המוסך.

החבלן הדרוזי ניגש למקום, נגע בחוטי המילכוד, הפצצה התפוצצה בפניו.

צרי לי לקבוע: אינני מאמין! אינני מאמין למסקנות האלה! המינוי לא היה אמין.

בדיחה עגומה

כאשר החליט שר הביטחון לא היה כמעט אחד כיניהם שלא היה מוכן למכור את סבתו תמורת הפרס המיוחל.

חוקר זורק

העדים לא הוזמנו

בחשאי על מינוי ועדת החקירה החשאית. כתבתי שזוהי "בדיחה".

העיקריים בפרשה הוא שר הביטחון, משה ארנס, עצמו. תחת מינוי ועדת החקירה ממלכתי, בראשותו של שופט עליון.

הלוואי ויכולתי לומר כי המסך נות הפריכו. בדיעבד, את החששות האלה.

ההיפך הגמור הוא נכון.

העדה לא הוזמנה

כדי לאפיין "חקירה" זו, די להצביע על עובדה אחת הזועקת ממש לשמיים:

לפחות אחד מעדיי ראייה העיקריים כלל לא הוזמן לחקירה.

ענת סרגוסטי.

העולם הזה הוא העיתון היחיד די בארץ שגם צילם את החוטפים שנלכדו חיים.

ענת סרגוסטי היתה יכולה להעיד על מצבו של סובחי בעת שצולם.

העולם הזה הוא העיתון היחיד די בארץ שגם צילם את החוטפים שנלכדו חיים, ושגם עמד על פירסום תמונותיו.

שניים נרצחו — אך אינן רצח ואין רוצחים

אינני מאמין!

נאמרו אחרי שקרה מה שקרה בפרשת האוטובוס החטוף — והרי אין עוד שום ויכוח על כך ששניים מן החוטפים נרצחו אחרי לכידתם.

האם היתה קיימת החלטה של הממשלה, או של ראש הממשלה ושר הביטחון, שלא לקחת עוד שבויים חיים?

האם החלטה כזאת, אם היתה, עדיין עומדת בעינה, ורק העובדה המצערת שבמיקרה זה היו נוכחים עיתונאים, ושהדברים התפרסמו בחול, יצרה את הצורך בטישטוש?

חור במצח

ועוד עובדה: מאז המיקרה, לפני

יש, אולי-אולי, חשד כלשהו בחריגה כלשהי. שום דבר חמור. אולי הוכו האנשים למות ב ש עה שנלכדו. אולי א ח ר י שנלכדו. לגבי הוועדה, אין זה משנה.

שיטת אריק

על מה אין ועדת החקירה מדברת?

אם לדון על פי המסקנות כפי שמורסמו, אין הוועדה מתייחסת לשתי העובדות הבולטות ביותר בפרשה עגומה זו: תגובותיהם של ראש הממשלה ושר הביטחון ביחס הרצח ולמחרתו.

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר ביום הרצח כי על כל מחבל לדעת כי לא ייצא חי מפיגוע.

התשובה מתבקשת מאלה. העולם הזה סירב להשתתף בקשר ההשתקה. הוא הביא למיץ צוץ הפרשה מלכתחילה.

התשובה מתבקשת מאלה. העולם הזה סירב להשתתף בקשר ההשתקה. הוא הביא למיץ צוץ הפרשה מלכתחילה.

נרצחים בלי רצח

אחרי פירסום התצלומים שלנו, ואחרי שהתצלומים של צלמים אחרים עברו מיד ליד (אף שעתיד ניהם הסכימו, בפה מלא או בחציפה, שלא לעמוד על פירסום), שוב לא ניתן היה לדבוק בשקרים הראשונים.

התצלום של ענת סרגוסטי: אבריגאמע והקצין הבכיר

שישה שבועות, לא נלכד אף מחבל אחד חי.

העולם הזה דיבר עם מישפחות הנותנים אחרי שקיבלו את גופות בניהן וקברו אותן.

המישפחות היו במצב של פאניקה נוראה, וכמעט ואי אפשר היה לדבר עימן.

אולם בעת חקירתנו, אישרו המישפחות שהן קיבלו ובדקו את גופות בניהן.

אף אחת מן המישפחות לא קיבלה את הרושם כי הבנים הוכו למוות. הדבר כלל לא עלה על דעתן.

ההיפך, מישפחה אחת אמרה כי ראתה במצח בנה חור של כדור. כל הגופות עברו נתיחה שלא-חרמה למוות לפני שנמסרו למישפחות. המישפחות ראו את הצלקות הגדולות, שהן סימן-ההיכר של נתיחה כזאת.

באוזני אדם נורמלי, הפירוש הפשוט של אמירה זו, אחרי מיקרה כזה, הוא שיטת החלטה לכל להשאיר בחיים, מבליים.

למחרת היום, בשבת בבוקר, שודרו דבריו של שר הביטחון, משה ארנס, שחזר על אותו הנוסח עצמו.

נוסח זה זהה לגמרי עם דבריו של אריאל שרון, שהסביר פעם את שיטתו בעת המערכה שלו נגד הפיגועים ברצועת עזה.

אולי קיחת שבויים, כאשר האויב מרים ידיים ונכנע — זהו פשע-מלחמה על פי החוק הבינלאומי והחוק בישראל.

כזאת מתנופף, הדגל השחור של אי-חוקיות, כדברי שופט כפר-קאסם.

עד היום הזה לא הסבירו שמיר וארנס את דיבריהם אלה. הם לא חזרו בהם, ולא ניסו כלל לתת להם פירוש שונה מזה המתקבל על דעתו של שופט סביר.

כני שני חוטפים נרצחו אחרי שנלכדו. לא היתה לוועדה כל ברירה אלא להודות בעובדה זו.

אך מסקנותיה קובעות מימצא שהיה עלול להצחיק, אילמלא היה מדובר בפשע בעל השלכות כה חמורות.

שני אנשים נרצחו. אך אינן רצח ואין רוצח.

זהו, בקיצור אכזרי, מה שנובע ממסקנות הוועדה.

כדי להשיג זאת, בא תיאור המונע מראש איתור של רוצח או רוצחים, ובמילא גם את הצורך להעמיד אותו/אותם לדין על פי המקדים של כפר-קאסם.

אנשים רבים ושונים, הרי שאי אפשר לזהות רוצח אחד או שניים. ליתר ביטחון קבעה הוועדה שחלק מהמכות האלה באו בעת ההסתערות והיו נחוצות כדי למנוע אסון. אין רצח, אין רוצח. אין מישפט רצח. אין פסק-דין.